TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2010. gada 14. janvārī*

Lieta C-233/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Nejvyšší správní soud* (Čehijas Republika) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 5. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 30. maijā, tiesvedībā

Milan Kyrian

pret

Celní úřad Tábor.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs, kas pilda pirmās palātas priekšsēdētāja pienākumus, A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši E. Levits, E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents) un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*],

* Tiesvedības valoda — čehu.

ģenerāladvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 13. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvis,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un K. Blaške [*C. Blaschke*], pārstāvji,

— Grieķijas valdības vārdā — I. Halkiass [*I. Chalkias*], kā arī E. Lefteritu [*E. Leftheriotou*] un V. Karra [*V. Karra*], pārstāvji,

— Polijas valdības vārdā — M. Dovgelevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,

— Portugāles valdības vārdā — L. Inezs Fernandišs [*L. Inez Fernandes*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — M. Afonso [*M. Afonso*] un L. Jelineks [*L. Jelínek*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2009. gada 15. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 12. panta 3. punktu Padomes 1976. gada 15. marta Direktīvā 76/308/EEK par savstarpējo palīdzību prasījumu piedziņā attiecībā uz zināmiem nodokļiem un citiem pasākumiem (OV L 73, 18. lpp.), kas grozīta ar Padomes 2001. gada 15. jūnija Direktīvu 2001/44/EK (OV L 175, 17. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 76/308").

2 Šis lūgums ir ticis iesniegts prāvas ietvaros starp Kirianu [*Kyrian*] un *Celní úřad Tábor* (Taboras Muitas dienests) par *Hauptzollamt Regensburg* (Rēgensburgas (Vācija) Galvenā muitas pārvalde) izdota dokumenta, kas atļauj prasījuma piedziņu, izpildu rakstura pārbaudi.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 76/308 mērķis ir atcelt šķēršļus kopējā tirgus izveidei un darbībai, kas izriet no tā, ka valstu noteikumi, kuri regulē tostarp muitas nodokļu piedziņu, ir piemērojami tikai šo valstu teritorijā.

4 Atbilstoši Direktīvas 76/308 sestajam apsvērumam lūguma saņēmējai iestādei šie dažādie palīdzības veidi jāsniedz saskaņā ar lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī spēkā esošiem normatīviem un administratīviem aktiem, kas reglamentē šos jautājumus, bet šīs direktīvas septītajā apsvērumā ir noteikts, ka ir jādefinē palīdzības lūguma iesniegšanas nosacījumi, kas jāievēro lūguma iesniedzējai iestādei, kā arī izsmeļoši jānosaka īpaši apstākļi, kuros lūguma saņēmēja iestāde var palīdzību atteikt.

5 Direktīvas 76/308 desmitajā apsvērumā ir teikts, ka ir iespējams, ka prasījuma piedziņas procesa laikā lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī ieinteresētā persona var apstrīdēt prasījumu vai lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalstī izsniegtu dokumentu, kas ļauj piedziņas izpildi; tā kā tādos gadījumos būtu jānosaka, ka ieinteresētajai personai, apstrīdot prasījumu, jāiesniedz pieteikums lietas izskatīšanai lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalsts kompetentā iestādē un ka lūguma saņēmējai iestādei jāaptur izpildes procedūra, līdz iepriekšminētā iestāde pieņem lēmumu.

6 Direktīvas 76/308 4. panta 3. punktā ir noteikts šādi:

"Lūguma saņēmējas iestādes pienākums nav sniegt informāciju:

a) kuru tā nevarētu iegūt, lai piedzītu prasījumus, kas radušies tās dalībvalstī;

b) kura atklātu kādus komerciālus, rūpnieciskus vai profesionālus noslēpumus vai

c) kuras atklāšana varētu ietekmēt attiecīgās valsts drošību vai sabiedrisko kārtību."

7 Atbilstoši direktīvas 5. panta 1. punktam pēc lūguma iesniedzējas iestādes lūguma un saskaņā ar lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī spēkā esošajām tiesību normām attiecībā uz līdzīgu dokumentu vai lēmumu paziņošanu lūguma saņēmēja iestāde paziņo adresātam visus dokumentus un lēmumus, tostarp tiesas dokumentus un lēmumus, kas izdoti lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalstī un kas attiecas uz kādu prasījumu un/vai tā piedziņu.

8 Minētās direktīvas 5. panta 2. punktā ir paredzēts, ka lūgumā paziņot norāda adresāta vārdu, adresi un jebkuru citu saistībā ar identifikāciju būtisku informāciju, kura parasti pieejama lūguma iesniedzējai iestādei, paziņojamā dokumenta vai lēmuma veidu un priekšmetu, ja vajadzīgs, arī parādnieka vārdu un adresi, kā arī prasījumu, uz kuru šis dokuments vai lēmums attiecas, un jebkādu citu noderīgu informāciju.

9 Direktīvas 76/308 6. pantā ir teikts, ka:

"1. Pēc lūguma iesniedzējas iestādes lūguma un saskaņā ar lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts normatīviem un administratīviem aktiem attiecībā uz dalībvalstī radušos līdzīgu prasījumu piedziņu lūguma saņēmēja iestāde piedzen prasījumus, par kuriem sastādīts dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi.

2. Šādā nolūkā jebkuru prasījumu, par kuru iesniegts piedziņas lūgums, pielīdzina prasījumiem lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī, izņemot gadījumus, kas paredzēti 12. pantā."

10 Šīs direktīvas 7. panta 1., 2. un 3. punktā ir noteikts šādi:

"1. Lūgumam veikt prasījuma piedziņu, ko lūguma iesniedzēja iestāde adresē lūguma saņēmējai iestādei, jāpievieno lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalstī izdots dokumenta oriģināleksemplārs vai kopija, kas atļauj piedziņas izpildi, un vajadzības gadījumā arī citu prasījuma piedziņai nepieciešamo dokumentu oriģināleksemplāri vai apliecinātas kopijas.

2. Iesniedzēja iestāde var izteikt lūgumu veikt piedziņu tikai tad, ja:

a) prasījums un/vai dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi, nav apstrīdēts tās atrašanās dalībvalstī, izņemot gadījumus, kad piemēro 12. panta 2. punkta otro daļu;

b) tā savā dalībvalstī ir piemērojusi atbilstošas prasījuma piedziņas procedūras, ko var īstenot, pamatojoties uz panta 1. punktā minēto dokumentu, un veikto pasākumu iznākumā prasījums netiks pilnībā apmaksāts.

3. Prasījumā par piedziņu norāda:

a) vārdu, adresi un jebkuru citu būtisku informāciju attiecībā uz attiecīgās personas un/vai trešās personas, kas pārvalda viņa vai viņas aktīvus, identifikāciju;

[..].”

11 Minētās direktīvas 8. pantā ir paredzēts, ka:

“1. Dokuments, kas atļauj prasījuma izpildi, tiks nekavējoties atzīts par pamatotu un automātiski apstrādāts kā dokuments, kas atļauj prasījuma izpildi dalībvalstī, kurā atrodas iestāde, kas saņēmusi lūgumu.

2. Neatkarīgi no 1. punkta, ja tas vajadzīgs un ir saskaņā ar lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī spēkā esošiem noteikumiem, dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi, var tikt pieņemts, atzīts, papildināts vai aizstāts ar dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi šīs dalībvalsts teritorijā.

Dalībvalstis šādu pieņemšanu, atzīšanu, papildināšanu vai aizstāšanu cenšas paveikt trīs mēnešu laikā pēc piedziņas lūguma saņemšanas dienas, izņemot gadījumus, kad piemēro trešo daļu. Lūgumi nevar tikt noraidīti, ja dokuments, kas atļauj izpildi, ir pienācīgi sastādīts. Lūguma saņēmēja iestāde informē iesniedzēju iestādi par trīs mēnešu perioda pārsniegšanas iemesliem.

Ja kāda no šīm formalitātēm kļūst par iemeslu prasījuma vai dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi un kuru izsniegusi iesniedzēja iestāde, apstrīdējumam, tad piemēro 12. pantu."

12 Direktīvas 76/308 12. panta 1.–3. punktā ir paredzēts šādi:

"1. Ja prasījuma piedziņas procedūras gaitā prasījumu un/vai dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi, kas izsniegts lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalstī, apstrīd kāda ieinteresētā puse, tad tā iesniedz pieteikumu lietas izskatīšanai lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalsts kompetentā iestādē saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību normām. Iesniedzēja iestāde par to paziņo lūguma saņēmējai iestādei. Saņēmējai iestādei par pieteikumu var paziņot arī ieinteresētā puse.

2. Tiklīdz lūguma saņēmēja iestāde vai nu no lūguma iesniedzējas iestādes, vai arī no ieinteresētās puses ir saņēmusi 1. daļā minēto paziņojumu, tā aptur piedziņas izpildes procedūru, kamēr nav zināms kompetentās iestādes lēmums konkrētajā lietā, ja vien saskaņā ar otro daļu lūguma iesniedzēja iestāde nepieprasa citādi. [..]

Neatkarīgi no 2. punkta pirmās daļas, lūguma iesniedzēja iestāde saskaņā ar normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas ir spēkā dalībvalstī, kurā tā atrodas, var pieprasīt lūguma saņēmēju iestādi apstrīdētu prasījumu piedzīt, ciktāl šādu darbību pieļauj ar lietu saistītie normatīvie un administratīvie akti, kas ir spēkā dalībvalstī, kurā atrodas lūguma saņēmēja iestāde. Ja apstrīdēšanas rezultāti ir attiecīgi par labu parādniekam, lūguma iesniedzēja iestāde ir atbildīga par piedzīto summu atlīdzināšanu, ieskaitot visas izmaksājamās kompensācijas, saskaņā ar likumiem, kas ir spēkā dalībvalstī, kurā atrodas lūguma saņēmēja iestāde.

3. Ja apstrīd piedziņas izpildes pasākumus, kas veikti lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī, tad pieteikumu lietas izskatīšanai iesniedz šīs dalībvalsts kompetentā iestādē saskaņā ar tās likumiem un noteikumiem."

13 Šīs direktīvas 17. pantā ir noteikts, ka:

"Palīdzības lūgumiem un izpildi atļaujošam dokumentam un citiem saistītiem dokumentiem pievieno tulkojumu lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts valsts valodā vai vienā no valsts valodām, neierobežojot lūguma saņēmējas iestādes tiesības atteikties no šā tulkojuma."

14 Atbilstoši minētās direktīvas 23. pantā teiktajam tās noteikumi nav šķērslis "plašākai savstarpējai palīdzībai tagad vai nākotnē starp atsevišķām dalībvalstīm saskaņā ar nolīgumiem un norunām, ieskaitot nolīgumus un norunas par tiesas aktu un ārpustiesas aktu paziņošanu".

Valsts tiesiskais regulējums

15 Likuma Nr. 191/2004 par savstarpējo palīdzību par noteiktu finansiālu prasījumu piedziņu (*Zákon č.* 191/2004 *Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek*) 2. panta 7. punktā ir noteikts, ka, īstenojot starptautisko palīdzību, ir jāievēro Likums Nr. 337/1992 par nodokļu un nodevu administrēšanu (*Zákon č.* 337/1992 *Sb., o správě daní a poplatků*), ciktāl Likumā Nr. 191/2004 nav noteikts citādi.

16 Likuma Nr. 191/2004 5. pantā, kura nosaukums ir "Prasījumu piedziņa", ir paredzēts šādi:

"1. [..] Pēc citas dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma ministrija nodrošina prasījumu piedziņu; [..] Piedziņas pieprasījumam jābūt pamatotam ar dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi kompetentās iestādes dalībvalstī, oriģinālu vai apliecinātu kopiju.

2. Ministrija veic piedziņu ar nosacījumu, ka piedziņas pieprasījumā ir norādīts:

a) fiziskās personas vārds, uzvārds un dzīvesvieta vai juridiskās personas, no kuras jāpiedzen līdzekļi, nosaukums un juridiskā adrese, vai, attiecīgā gadījumā, tās personas dati, kurai prasījums ir jāatmaksā saskaņā ar kompetentās iestādes dalībvalsts tiesību normām [..], kā arī cita informācija, kas nepieciešama parādnieka vai citas personas, kuras turējumā atrodas tās manta, identifikācijai;

b) prasījuma raksturs, pamata summa un procentu apmērs, naudas sodi, finansiālas sankcijas un saistītās izmaksas, kas norādītas abu dalībvalstu valūtās, ar norādi uz dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi;

c) informācija par dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, galīgo raksturu (*res judicata* spēks) un prasījuma piedziņas tiesību noilguma termiņš;

[..]

f) otras valsts kompetentās iestādes deklarācija atbilstoši 6. panta 2. punktam [..]

3. [..] Ja pieprasījumā nav 2. punktā paredzētās informācijas, ministrija piedziņu veic tikai tad, kad šie dati tiek sniegti pilnībā."

17 Atbilstoši Likuma Nr. 191/2004 6. panta 1. punktam dokuments, kas ir dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi kompetentās iestādes valstī, sākot ar pilnīga piedziņas pieprasījuma saņemšanas dienu, ir tieši atzīstams par dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi Čehijas Republikā. Atbilstoši šī panta 2. punktam, pamatojoties uz piedziņas pieprasījumu, ministrija prasījuma piedziņu var uzsākt tikai tad, ja otras valsts kompetentā iestāde apliecina, ka dokuments, kas atļauj prasījuma piedziņas izpildi, nav apstrīdēts kompetentās iestādes dalībvalstī, izņemot minētā likuma 7. panta 1. punktā minētos gadījumus, un ka izpildes procedūrai jau ir jābūt īstenotai kompetentās iestādes valstī, bet tās rezultātā nav piedzīts prasījums pilnā apjomā.

18 Likuma Nr. 191/2004 13. panta 1. punktā ir teikts šādi:

"Informācijas apmaiņa starp ministriju un otras valsts kompetento iestādi notiek tās valsts oficiālajā valodā, kuras iestāde ir saņēmusi palīdzības pieprasījumu piedziņas izpildē. [..] Ja ministrija un otras dalībvalsts kompetentā iestāde vienojas citādi, tās dalībvalsts, kurai adresēts palīdzības pieprasījums prasījuma piedziņā, oficiālā valoda netiek izmantota."

19 Likuma Nr. 337/1992 32. panta 1. punktā ir noteikts:

"Nodokļu tiesvedībā uzlikt pienākumus un piešķirt tiesības var vienīgi ar lēmumu. Šie lēmumi ir juridiski saistoši saņēmējam vienīgi tad, ja tie tam ir pienācīgi izsniegti vai paziņoti, ja vien šajā likumā vai speciālā likumā nav noteikts citādi."

20 Likuma Nr. 337/1992 73. pantā ir aprakstīta nodokļu parādu piedziņas procedūra. Atbilstoši šī panta 7. punktam nodokļu piedziņas izpildē *mutatis mutandis* ir piemērojams Civilprocesa likums.

21 Saskaņā ar grozītā Likuma Nr. 99/1963 par civilprocesa kodeksu (*Zákon č.* 99/1963 *Sb., občanský soudní řád*) 261.a panta 1. punktu lēmuma izpildi var noteikt vienīgi tad, ja lēmumā ir identificēta persona, kurai ir tiesības, un persona, kurai ir pienākums [parādnieks], izpildāmo pienākumu apjoms un saturs, par kuru izpildi iesniegts pieprasījums, un pienākuma izpildei noteiktais termiņš.

22 Kā to norādījusi iesniedzējtiesa, atbilstoši Čehijas augstāko tiesu pastāvīgajai judikatūrai parādnieka identifikācijai jābūt precīzai un neaizstājamai vai vismaz ir jābūt iespējai no izpildes rīkojuma nešaubīgi secināt, kam uzlikts pienākums (Čehijas Republikas *Nejvyšší soud* 1999. gada 25. februāra spriedums ar lietas numuru 21 *Cdo* 2101/98, publicēts *Soudní judikatura* 6/1999, 233. lpp.). Arī Čehijas Sociālistiskās Republikas *Nejvyšší soud* [Augstākā tiesa] 1981. gada 18. februāra deklaratīvajā spriedumā ar lietas numuru *Cpj* 159/79 (*Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek*, 1981, 499. lpp.) ir atzīts, ka lēmums, kurā nav identificēts parādnieks, nav nedz izpildāms, nedz arī var būt pamats piedziņas izpildei. Tāpat no iesniedzējtiesas palātas paplašinātā sastāvā 2005. gada 26. oktobra sprieduma ar lietas numuru 2 *Afs* 81/2004-54 izriet, ka izpildu dokumenti, kuru pamatā ir dokumenti, kuros nav pietiekama apjoma informācijas par adresātu, ir jāatceļ.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

23 1999. gada 2. jūlijā *Hauptzollamt Weiden* (Veidenes Galvenā muitas pārvalde, Vācija) saņēmējam "*Milan Kyrian*, *Studnicni* 836, 39811, *Protivin*/Čehijas Republika" adresēja paziņojumu par nodokli, ar kuru minētajai personai tika uzlikts pienākums samaksāt par alkoholu akcīzes nodokli DEM 218 520 apmērā. *Hauptzollamt Weiden* izdotais dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi, 1999. gada 6. augustā tika izsniegts ar *Ministerstvo financí — Generální ředitelství cel* (Finanšu ministrijas Muitas ģenerāldirektorāts, Čehijas Republika; turpmāk tekstā — "lūguma saņēmēja iestāde") starpniecību.

24 2004. gada 28. septembrī *Hauptzollamt Regensburg*, prasītāja, izdeva maksājuma paziņojumu un 2004. gada 7. oktobrī atbilstoši Direktīvas 76/308 6. pantam lūdza lūguma saņēmējai iestādei saskaņā ar *Hauptzollamt Weiden* izdoto dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi, piedzīt akcīzes nodokļa parādu. Piedziņas pieprasījumā kā parādnieks bija norādīts prasītājs, minot tā vārdu, uzvārdu, adresi, dzimšanas datumu, un akcīzes nodokļa parāds bija uzrādīts skaitļos kopā ar soda naudu — CZK 3 258 625,30.

25 2004. gada decembrī lūguma saņēmēja iestāde attiecīgo nodokļa parādu uzdeva piedzīt *Celní úřad Tábor*. Tādēļ pēdējais minētais 2004. gada decembrī izdeva divus nodokļa parāda piedziņas paziņojumus par attiecīgi akcīzes nodokli un soda naudu, norādot maksājuma termiņu atbilstoši Likuma Nr. 337/1992 73. panta 1. punktam. Kirians par šiem diviem paziņojumiem iesniedza sūdzību, kuru *Celní ředitelství České Budějovice* (Česke Budejovices [*České Budějovice*] Muitas pārvalde, Čehijas Republika) noraidīja ar 2005. gada 4. marta un 6. aprīļa lēmumiem. Šis noraidījums tika apstiprināts ar *Krajský soud v Českých Budějovicích* [Česke Budejovices apgabaltiesa] 2005. gada 5. oktobra rīkojumu un *Nejvyšší správní soud* 2006. gada 28. jūnija spriedumu.

26 2006. gada 6. martā *Celní úřad Tábor* izdeva izpildrakstu, kurā tas noteica, ka akcīzes nodokļa parāds ir atgūstams, ieturot naudu no Kiriana algas. Prasītājs izvirzīja iebildumus par izpildrakstu; tie tika noraidīti ar *Celní úřad Tábor* 2006. gada 31. oktobra lēmumu.

27 Kirians vērsās *Krajský soud v Českých Budějovicích* ar prasību pret minēto izpildrakstu. Īpaši viņš norādīja, ka ir nepietiekama *Hauptzollamt Weiden* izdotā dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, adresāta identifikācija, norādot uzvārdu, vārdu un adresi, jo minēto dokumentu varētu attiecināt arī uz viņa tēvu un dēlu, kurus arī sauc *Milan Kyrian* un kuri dzīvo tajā pašā adresē. Tā kā paziņošanas dokumentā nav precizēts, attiecībā uz kuru no šīm trim personām ar vienādu vārdu un uzvārdu ir izdots minētais dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi, šo dokumentu nevar izpildīt, jo tas nav atbilstīgi paziņots.

28 Kirians arī norādīja, ka, tā kā viņš nav sapratis Vācijas muitas iestāžu vācu valodā izsniegtajos dokumentos rakstīto, viņš nav varējis veikt pasākumus, lai nodrošinātu atbilstošu savu tiesību aizsardzību. Viņa pienākums neesot nodrošināt minēto dokumentu tulkojumu, pašam sedzot tā izmaksas.

29 *Krajský soud v Českých Budějovicích*, pirmās instances tiesa, ar 2007. gada 14. marta spriedumu prasību noraidīja. Tā norādīja, ka saskaņā ar Likuma Nr. 191/2004 6. panta 1. punktu, ar ko tiek transponēta Direktīva 76/308, dokuments, kas ir dokuments, kas atļauj prasījuma piedziņas izpildi lūguma iesniedzējas iestādes valstī, tiešā veidā ir uzskatāms par dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi Čehijas Republikā. Tādēļ nedz lūguma saņēmēja iestāde, nedz *Krajský soud v Českých Budějovicích* nav kompetentas pārbaudīt iebildumus, kurus Kirians ir cēlis pret *Hauptzollamt Weiden* izdoto dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi.

30 *Krajský soud v Českých Budějovicích* uzskata, ka fakts, ka piedziņas pieprasījumā bija norādīts ne tikai Kiriana uzvārds, vārds un adrese, bet arī dzimšanas datums, konkrēti norāda, ka viņš ir tā adresāts. Saskaņā ar piedziņas pieprasījumu un tam pievienoto paziņošanas dokumentu attiecīgais dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi, esot ticis paziņots un esot spēkā. Turklāt tas, ka Vācijas muitas iestādēs procedūras valoda ir bijusi vācu valoda, neesot Kiriana tiesību pārkāpums. *Krajský soud v Českých Budějovicích* uzskata, ka minētajai personai neesot bijis šķēršļu savu interešu

aizsardzībai iztulkot dokumentu, kas atļauj attiecīgā prasījuma piedziņas izpildi, kā arī tajā ietvertās instrukcijas sakarā ar iespējām šo dokumentu pārsūdzēt.

31 Kirians par *Krajský soud v Českých Budějovicích* spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību *Nejvyšší správní soud* un, izvirzot tādus pašus pamatus kā pirmajā instancē, apgalvoja, ka attiecīgo dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi, nedrīkst izpildīt.

32 Šādos apstākļos *Nejvyšší správní soud* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [..] Direktīvas [76/308] 12. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja piedziņas izpildes pasākumi tiek apstrīdēti lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesā, šai tiesai saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem ir tiesības pārbaudīt, vai dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi, ir izpildāms un ir ticis pienācīgi paziņots parādniekam?

2) Vai no Kopienu tiesību vispārīgajiem tiesību principiem, it īpaši no tiesībām uz taisnīgu lietas izskatīšanu, labas pārvaldības un tiesiskas valsts principa, izriet, ka dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, paziņošana parādniekam valodā, kuru viņš nesaprot, kas turklāt nav valsts, kurā šis dokuments parādniekam ir izsniegts, oficiālā valoda, ir uzskatāma par trūkumu, kura dēļ ir iespējams atteikt izpildi, pamatojoties uz šādu dokumentu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

33 Ar pirmo jautājumu, kurš pārbaudes nolūkiem jāsadala divās daļās, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 76/308 12. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesas ir kompetentas, pirmkārt, pārbaudīt dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, izpildu raksturu un, otrkārt, pārbaudīt, vai minētais dokuments ir pienācīgi ticis paziņots parādniekam.

Par lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesu kompetenci pārbaudīt dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, izpildu raksturu

34 Direktīva 76/308 nosaka kopīgus noteikumus par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā cita starpā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem (šajā ziņā skat 2006. gada 7. septembra spriedumu lietā C-470/04 *N*, Krājums, I-7409. lpp., 53. punkts).

35 Lai nodrošinātu Direktīvas 76/308 efektivitāti un autonomu interpretāciju, ir jāatsaucas vienīgi uz tās sistēmu un mērķiem (pēc analoģijas skat. 2004. gada 15. janvāra spriedumu lietā C-433/01 *Blijdenstein*, *Recueil*, I-981. lpp., 24. punkts, un 2009. gada 17. septembra spriedumu lietā C-347/08 *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, Krājums, I-8661. lpp., 35. punkts).

36 Atbilstoši Direktīvas 76/308 8. panta 1. punktam dokuments, kas atļauj prasījuma izpildi, tiek nekavējoties atzīts par pamatotu un automātiski apstrādāts kā dokuments, kas atļauj prasījuma izpildi dalībvalstī, kurā atrodas iestāde, kas saņēmusi lūgumu. Ja atbilstoši minētā panta 2. punktam minētais dokuments, ja tas vajadzīgs un ir saskaņā ar lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī spēkā esošiem noteikumiem, var tikt pieņemts,

atzīts, papildināts vai aizstāts ar dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi šīs dalībvalsts teritorijā, šādas formalitātes tomēr nevar būt pamats atteikumam tādēļ, ka minētais dokuments nav atbilstoši aizpildīts. No šī paša noteikuma izriet, ka gadījumā, ja kāda no šīm formalitātēm ir pamats prasījuma un/vai lūguma iesniedzējas iestādes izdotā dokumenta, kas atļauj tā piedziņas izpildi, apstrīdēšanai, ir piemērojams minētās direktīvas 12. pants.

37 Direktīvas 76/308 12. pantā ir paredzēta kompetences sadale lūguma iesniedzējas dalībvalsts iestāžu un lūguma saņēmējas dalībvalsts iestāžu starpā attiecībā uz pārsūdzībām, kas vērstas pret prasījumu, dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi, vai izpildes pasākumiem.

38 Saskaņā ar minētā panta 1. punktu, ja prasījumu un/vai dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi, kas izsniegts lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalstī, apstrīd kāda ieinteresētā puse, tad tā iesniedz pieteikumu lietas izskatīšanai lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalsts kompetentā iestādē saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību normām. Šī paša panta 2. punktā ir paredzēts, ka, tiklīdz lūguma saņēmēja iestāde vai nu no lūguma iesniedzējas iestādes, vai arī no ieinteresētās puses ir saņēmusi minēto paziņojumu, tā aptur piedziņas izpildes procedūru, kamēr nav zināms kompetentās iestādes lēmums konkrētajā lietā, ja vien lūguma iesniedzēja iestāde nepieprasa citādi.

39 Turpretim atbilstoši Direktīvas 76/308 12. panta 3. punktam, ja apstrīdēti tiek izpildes pasākumi, kas veikti lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī, tie ir jāpārsūdz šīs dalībvalsts kompetentajā iestādē atbilstoši tās administratīvajiem un normatīvajiem aktiem.

40 Šāda kompetences sadale ir secināma no fakta, ka prasījums un dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi, ir pamatoti ar lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalsts tiesību aktiem, kamēr attiecībā uz izpildes pasākumiem lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī tā

atbilstoši Direktīvas 76/308 5. un 6. pantam piemēro tās tiesību normas, kuras tās tiesību sistēmā ir atbilstoši piemērojamas šādiem aktiem, un šī iestāde tādēļ ir labāk informēta, lai izlemtu par tiesību akta likumību savas valsts tiesību aspektā (pēc analoģijas skat. 2007. gada 27. septembra spriedumu lietā C-184/05 *Twoh International*, Krājums, I-7897. lpp., 36. punkts, un 2009. gada 27. janvāra spriedumu lietā C-318/07 *Persche*, Krājums, I-359. lpp., 63. punkts).

41 Minētā kompetences sadale principā nepieļauj lūguma saņēmējai iestādei apstrīdēt akta vai lēmuma, kura paziņošana jāveic lūguma iesniedzējai iestādei, spēkā esamību un izpildu raksturu.

42 Kaut arī principā prasījuma vai dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, pamatotības pārbaude ietilpst lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalsts iestāžu kompetencē, tomēr nevar pilnībā izslēgt, ka izņēmuma kārtā lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts iestādes var pārbaudīt, vai minētā dokumenta izpilde nevar kaitēt minētās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, un attiecīgā gadījumā atteikt palīdzību pavisam vai daļēji vai sniegt to tikai saskaņā ar zināmiem nosacījumiem.

43 Atbilstoši Direktīvas 76/308 6. un 8. pantam prasījumam, kas ir piedziņas pieprasījuma priekšmets, kā arī dokumentam, kas atļauj prasījuma piedziņas izpildi, piemēro tādu pašu režīmu kā prasījumiem un pielīdzināmiem dokumentiem lūguma saņēmējā dalībvalstī. Ir grūti iedomāties, ka dokuments, kas atļauj prasījuma piedziņas izpildi, tiktu šajā dalībvalstī izpildīts, ja ar šo izpildi tiktu apdraudēta tās sabiedriskā kārtība. Turklāt Direktīvas 76/308 4. panta 3. punktā ir paredzēta atkāpe saistībā ar sabiedrisko kārtību attiecībā uz lūguma iesniedzējas iestādes lūgumiem sniegt informāciju, saskaņā ar ko lūguma saņēmēja iestāde var atteikties sniegt šo informāciju, īpaši tad, ja tādējādi varētu tikt apdraudēta šīs dalībvalsts sabiedriskā kārtība.

44 No visa iepriekš minētā izriet, ka lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesu kompetencē principā neietilpst pārbaudīt dokumenta, kas atļauj piedziņu vai izpildi, izpildu raksturu.

Par lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts iestāžu kompetenci pārbaudīt, vai dokuments, kas atļauj piedziņas izpildi, ir pienācīgi ticis paziņots parādniekam

45 Lai atbildētu uz pirmā jautājuma otro daļu, ir jāinterpretē Direktīvas 76/308 12. panta 3. punktā ietvertais jēdziens "izpildes pasākumi".

46 Atbilstoši šīs direktīvas 5. pantam pirmais piedziņas izpildes posms savstarpējās palīdzības ietvaros ir tieši visu ar prasījumu vai tā piedziņu saistīto aktu un dokumentu, kurus izdevusi lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalsts, paziņošana adresātam, ko veic lūguma saņēmēja iestāde, un minētajai paziņošanai ir jānotiek, pamatojoties uz informāciju, ko sniegusi lūguma iesniedzēja iestāde.

47 No tā izriet, ka paziņošana ir viens no Direktīvas 76/308 12. panta 3. punktā paredzētajiem izpildes pasākumiem un ka tādēļ atbilstoši šai normai ar jebkādām darbībām saistībā ar minēto paziņojumu ir jāvēršas lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts kompetentajās iestādēs.

48 Šādu interpretāciju apstiprina arī fakts, ka paziņošanai — kā būtībā tas izriet no Direktīvas 76/308 5. panta 1. punkta — ir jānotiek saskaņā ar lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami šādu aktu paziņošanai.

49 Kā tika atgādināts arī šī sprieduma 40. punktā, lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts kompetentās iestādes ir labāk informētas, lai interpretētu šajā dalībvalstī spēkā esošos normatīvos un administratīvos aktus.

50 Tādēļ uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 76/308 12. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesu kompetencē principā neietilpst pārbaudīt dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, izpildu raksturu. Turpretim gadījumā, ja kādai no šīs dalībvalsts tiesām ir jālemj par tādu izpildes pasākumu kā dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, paziņošanas spēkā esamība vai likumība, šai tiesai ir tiesības pārbaudīt, vai šie pasākumi atbilstoši minētās dalībvalsts normatīvajiem un administratīvajiem aktiem ir veikti pienācīgi.

Par otro jautājumu

51 Attiecībā uz otrā prejudiciālā jautājuma pieņemamību Čehijas valdība uzsver, ka, tā kā lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesām nav tiesību pārbaudīt, vai, paziņojot aktus parādniekam, ir ievēroti Kopienu tiesību vispārējie principi, minētais prejudiciālais jautājums neietekmē attiecīgo iesniedzējtiesas nolēmumu un tādējādi ir tikai hipotētisks.

52 Tā kā iesniedzējtiesa ir kompetenta pārbaudīt paziņojuma likumību, tā katrā ziņā ir arī kompetentā iestāde, kurai jākonstatē paziņošanas procedūras iespējamie procesuālie trūkumi atbilstoši savas dalībvalsts normatīvajiem un administratīvajiem aktiem. Ņemot vērā *Nejvyšší správní soud* lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu skaidri paustos paskaidrojumus attiecībā uz iemesliem, kuru dēļ tā otro uzdoto jautājumu uzskata par atbilstošu un saskata atbildes uz to nepieciešamību, lai atrisinātu tajā izskatāmo strīdu, minētais jautājums tādējādi pretēji Čehijas valdības norādītajam ir pieņemams.

53 Ar otro prejudiciālo jautājumu *Nejvyšší správní soud* būtībā jautā, vai dokumentu, kas atļauj piedziņas izpildi, ir iespējams uzskatīt par piegādātu pienācīgi, ja šī paziņošana ir notikusi lūguma saņēmējas iestādes dalībvalstī valodā, ko adresāts nesaprot un kura nav arī minētās dalībvalsts oficiālā valoda.

54 Ir jāuzsver, ka Direktīvā 76/308 nav paredzēti noteikumi, saskaņā ar kuriem dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, paziņošana adresātam nesaprotamā valodā vai valodā, kas nav lūguma saņēmējas dalībvalsts oficiālā valoda, būtu nelikumīga.

55 Direktīvas 76/308 17. pantā ir paredzēts, ka palīdzības lūgumiem, dokumentam, kas atļauj piedziņas izpildi, un citiem saistītiem dokumentiem pievieno tulkojumu lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts valsts valodā vai vienā no tās oficiālajām valodām, neierobežojot tās tiesības atteikties no šā tulkojuma, tomēr adresātam šāda iespēja netiek piedāvāta.

56 Katrā ziņā, kā to pareizi uzsvērušas Čehijas un Vācijas valdības, kā arī Komisija, šajā normā minētie tulkojumi ir paredzēti lūguma saņēmējas iestādes vajadzībām un nekādā gadījumā — adresātam. Turklāt, kā to atkal pamatoti norādījusi Komisija, pamatojoties uz Direktīvā 76/308 paredzētā režīma un Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulā (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV L 324, 79. lpp.) paredzētā režīma tiesu sadarbībai civillietās un komerclietās salīdzinājumu, ņemot vērā, ka pēdējā minētā regulējuma ziņā atšķiras no regulējuma attiecībā uz tiesu sadarbību administratīvajā un nodokļu jomā, procedūrai nodokļu iestādēs vai sekojošai lēmumu paziņošanai piemēro dalībvalstu tiesību normas.

57 No Direktīvas 76/308 mērķa izriet, ka tās uzdevums it īpaši ir nodrošināt, lai visi lūguma iesniedzējas iestādes dalībvalstī izdotie akti un lēmumi, tostarp tiesu nolēmumi saistībā ar prasījumu vai tā piedziņu, tiktu korekti paziņoti. Šo direktīvas mērķi nevar sasniegt, neievērojot minēto paziņojumu adresātu likumīgās intereses (pēc analoģijas skat. 2006. gada 9. februāra spriedumu lietā C-473/04 *Plumex*, Krājums, I-1417. lpp., 21. punkts).

58 Šajā sakarā ir jāuzsver, ka samērīgā laikā veikta paziņojuma uzdevums ir ļaut adresātam saprast paziņotā akta priekšmetu un iemeslu un ļaut sagatavoties savu tiesību aizsardzībai (šajā ziņā skat. 2008. gada 8. maija spriedumu lietā C-14/07 *Weiss und Partner*, Krājums, I-3367. lpp., 73. punkts).

59 Tādējādi savstarpējās palīdzības atbilstoši Direktīvai 76/308 ietvaros dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, adresātam ir skaidri jāspēj identificēt vismaz šī pieprasījuma priekšmetu un iemeslu.

60 Tādā procedūrā, kāda tiek apskatīta pamata lietā, šāds gadījums ir vērojams, ja paziņošana ir veikta lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts oficiālajā valodā. Saskaņā ar Direktīvas 76/308 5. panta 1. punktu paziņošanu adresātam veic lūguma saņēmēja iestāde atbilstoši tās dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem attiecībā uz šādiem paziņojumiem, kā rezultātā paziņošanai ir jānotiek šīs dalībvalsts oficiālajā valodā.

61 Tā kā Direktīvā 76/308 nav paredzētas sekas tam, ja paziņošana notiek valodā, kas nav lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts oficiālā valoda, valsts tiesai principā ir jāpiemēro attiecīgās valsts tiesību normas, nodrošinot pilnīgu Kopienu tiesību efektivitāti; līdz ar to valsts tiesa vajadzības gadījumā var nepiemērot valsts noteikumus, kas šai efektivitātei rada šķēršļus, vai interpretēt tādu valsts noteikumu, kas ticis izstrādāts tikai lietošanai šajā valstī, lai to piemērotu attiecīgajai pārrobežu situācijai (šajā ziņā skat. 2005. gada 8. novembra spriedumu lietā C-443/03 *Leffler*, Krājums, I-9611. lpp., 51. punkts).

62 Kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, ja nav atbilstošu Kopienu tiesību normu, katras dalībvalsts iekšējā tiesiskajā kārtībā jānosaka procesuālie noteikumi par vēršanos tiesā, kas ir paredzēti no Kopienu tiesību tiešās iedarbības izrietošu indivīdu tiesību aizsardzībai (šajā ziņā skat. 1976. gada 16. decembra spriedumu lietā 33/76 *Rewe-Zentralfinanz* un *Rewe-Zentral*, *Recueil*, 1989. lpp., 5. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Leffler*, 49. punkts). Tiesa ir arī precizējusi, ka šie noteikumi nedrīkst būt neizdevīgāki par tiem, kuri attiecas uz līdzīgām tiesībām, kas rodas valsts tiesību sistēmā (līdzvērtības princips), un nedrīkst padarīt Kopienu tiesību sistēmā piešķirto tiesību izmantošanu praktiski neiespējamu vai pārlieku grūtu (efektivitātes princips) (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Rewe-Zentralfinanz* un *Rewe-Zentral*, 5. punkts; 1997. gada 10. jūlija spriedumu lietā C-261/95 *Palmisani*, *Recueil*, I-4025. lpp., 27. punkts; 1998. gada 15. septembra spriedumu lietā C-231/96 *Edis*, *Recueil*, I-4951. lpp., 34. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Leffler*, 50. punkts).

63 Tādējādi uz otro prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka ar Direktīvu 76/308 izveidotās savstarpējās palīdzības sistēmas ietvaros dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, adresātam, lai viņš varētu aizstāvēt savas tiesības, ir jāsaņem paziņojums lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts oficiālajā valodā. Lai nodrošinātu šo tiesību ievērošanu, valsts tiesai ir jāpiemēro valsts tiesību normas, raugoties, lai efektīvi tiktu izpildītas Kopienu tiesību normas.

Par tiesāšanās izdevumiem

64 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) Padomes 1976. gada 15. marta Direktīvas 76/308/EEK par savstarpējo palīdzību prasījumu piedziņā attiecībā uz zināmiem nodokļiem un citiem pasākumiem, kas grozīta ar Padomes 2001. gada 15. jūnija Direktīvu 2001/44/EK, 12. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesu kompetencē principā neietilpst pārbaudīt dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, izpildu raksturu. Turpretim gadījumā, ja kādai no šīs dalībvalsts tiesām ir jālemj par tādu izpildes pasākumu kā dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, paziņošanas spēkā esamība vai likumība, šai tiesai ir tiesības pārbaudīt, vai šie pasākumi atbilstoši minētās dalībvalsts normatīvajiem un administratīvajiem aktiem ir veikti pienācīgi;

2) ar Direktīvu 76/308 izveidotās savstarpējās palīdzības sistēmas ietvaros dokumenta, kas atļauj piedziņas izpildi, adresātam, lai viņš varētu aizstāvēt savas tiesības, ir jāsaņem paziņojums lūguma saņēmējas iestādes dalībvalsts oficiālajā valodā. Lai nodrošinātu šo tiesību ievērošanu, valsts tiesai ir jāpiemēro valsts tiesību normas, raugoties, lai efektīvi tiktu izpildītas Kopienu tiesību normas.

[Paraksti]